

BILAG

Opsamling på kultur- og fritidsudvalgets temamøde den 4. november 2020

Kultur og fritidsudvalget lagde på et temamøde d. 4. november, 2020 grundlaget for en kommende biblioteksstrategi.

Udvalget drøftede sine holdninger til og prioriteringer for biblioteket på tre forskellige måder:

- 1) Udforskning af fire væsentlige begreber: Læsning, kultur, medborgerskab og dannelse
- 2) Vægtning af fire væsentlige dilemmaer fra behovsundersøgelsen: Børns læsning/historier, Bredt/smalt biblioteksbegreb, fokus superbrugere/sjældne brugere, bibliotekets indre logik/hele kommunen
- 3) Brainstorm på mulige indsatser.

Derudover var der en uformel drøftelse af filialstruktur og –formål. Denne vil indgå i en senere udformning af mulige indsatser.

Nedenfor opsamles drøftelserne og vurderes i forhold til en strategi. Overordnet peger drøftelserne på et bibliotek, der

- understøtter dannelse, kultur og læsning (idet udvalget opfatter medborgerskab som et smallere begreb end de andre). (Begrebsafklaring)
- står stærkt som en lidt mere klassisk kulturinstitution end hidtil, men med et øget fokus på bibliotekssvage brugere. (Vægtning)
- kan have følgende indsatsområder: (Brainstorm)
 - Børn og læsning
 - Udvalgte ikke-bruger/ikke-borgere
 - Samarbejde med kulturinstitutioner
 - Fri og lige adgang til information med fokus på betjening og samling
 - Fysiske bygninger som ramme om debat, litteratur, kultur og med særlige profiler for de enkelte enheder
(Det vurderes at tiltag til understøttelse af medborgerskab står svagere i denne liste af mulige indsatsområder.)

Fire væsentlige begreber

De fire begreber, som kultur og fritidsudvalget drøftede, er fremkommet på baggrund af drøftelser på udvalgets udvalgs møder.

Læsning

Udvalgets drøftelser ledte til en række nøgleord på post-its, der kan give følgende samlede beskrivelse af læsning:

Læsning er en grundlæggende kompetence for oplysning, demokrati og fællesskab. Læsning understøtter fordybelse, koncentration og adgang til information. Om end der er mange former for læsning, og adgang

til viden og fortællinger generelt set, er det væsentligt, at biblioteket understøtter både lyst og kompetencer til at læse skøn- og faglitteraturen og også ikke-boglige.

Stikord skrevet på post-its:

- En nøglekompetence
- En nøgle til viden
- Læsning og fordybelse
- En kompetence
- Lige adgang til samfundet
- Fordybelse
- Underholdning
- Gerne formidling tæt på litteraturen
- Informationskompetencer
- Tilegnelse af viden
- En livsfærdighed
- Koncentrationsevne
- Fordybelse og viden
- Ses i samspil med lyst og færdigheder
- Adgang til samfundet
- Faglig læsning/viden
- Inspiration og livslang læring
- En forudsætning
- Fokus på læsesvage

Kultur

Udvalgets drøftelser ledte til en række nøgleord på post-its, der kan give følgende samlede beskrivelse af kultur:

***Kultur** er fællesskabsdannende. Det er rødder, udsyn og indsigt. Kultur er en foranderlig størrelse, der inkluderer alle gennem mange forskellige former for kultur. Biblioteket giver adgang til kultur og understøtter den enkeltes adgang til kultur og fællesskaber om kultur. Biblioteket understøtter også dette gennem samarbejdet om kultur mellem kulturinstitutioner på Frederiksberg.*

Stikord skrevet på post-its:

- Fællesskab
- Bredt begreb
- Fælles arv og historie
- Fælles udgangspunkt for samfundet
- Åbner samfundet
- Underholdning
- Værdier og sammenhængskraft
- Bredt begreb, der rummer hvem vi er
- Personlig udviklingskraft
- Kunst er en del af kulturen
- Være en del af noget/et fundament
- Rødder og antenne
- Samlende
- Bredt begreb
- Selvindsigt og udsyn
- Bred definition
- Inkludere de mange
- En foranderlig størrelse
- Dynamo for forandring og erkendelse
- Udfordring og inspiration
- Åbner til skatte/ord
- Adgang til en kultur, der er under forandring

Medborgerskab

Udvalgets drøftelser ledte til en række nøgleord på post-its, der kan give følgende samlede beskrivelse af medborgerskab:

Medborgerskab er den myndige borger, som er aktiv i samfundet. Medborgerskab er samfundsfølelse og samfundsdeltagelse. Biblioteket understøtter lige adgang til at deltage i samfundslivet ved at understøtte mestring af eget liv og ved at rammesætte samtalen og dialogen om og i samfundet. Biblioteket er brobygger mellem dem, der er med og dem, der ikke er.

Det var en pointe fra udvalget, at begrebet medborgerskab var smallere end de andre begreber.

Nøgleord på post-its:

- Redskab til at være borger i et fællesskab
- Smalere begreb end kultur
- Mestring af eget liv
- Aktiv borger
- Krav til at være medborger
- Myndig borger, der er aktør og deltager i samfundet
- Samfundssind
- Lige adgang – demokrati og rettigheder
- Fri adgang til kompetencer
- Brobygger og inkluderende
- Lige adgang – ansvar for at uddanne sig selv
- Samfundsdeltagelse følelse
- Ansvar at det offentlige inkluderer
- Inkluderende ligestillinger
- Sammenhængskraft
- Et fællesskab
- En livsform
- Balance og redskaber – mulighed for at være fællesskab med borgere
- Biblioteket slutter ind i et fællesskab
- Får mulighed for noget konkret mestring
- Mestring er lig redskaber til at være borger i et fællesskab
- Rammesættende for samtalen i samfundet
- Medborgerskab –noget går på tværs i fællesskabet
- Medborgerskab den aktive medborger

Dannelse

Udvalgets drøftelser ledte til en række nøgleord på post-its, der kan give følgende samlede beskrivelse af dannelse:

Dannelse er en rejse for det enkelte menneske. Dannelse er en måde at gebærde sig på og det er en måde at dygtiggøre sig som menneske på en rejse af livslang læring. Det er en rejse baseret på lyst og interesse, og den er fuld af refleksion, kritisk sans samt viden og indsigt i mange emne.

Nøgleord på post-its:

- Dannelse giver mulighed for at kunne levet et godt liv
- At kunne relatere
- uden afslutning
- Dannelse fordi det er skønt
- overskud
- Oplysning og dygtiggørelse
- Lyst – nysgerrig på livet
- Dygtiggjort som menneske
- En rejse der give menneskelige kvaliteter
- Dannelse = bevægelse
- At kunne begå sig
- fællesskab
- vide uden formål

- kritisk sans/refleksion
- Empati
- Forståelse af omverden
- Bredt begreb
- Livslang læring vs. uddannelse/færdighed
- Kunne begå sig og interagere
- Evne til at forstå andre
- Bred viden
- En måde at være på
- Bevægelse

Vægtninger

Udvalget drøftede kort med udgangspunkt i fire diskussionsområder fra behovsanalysen vægtningen i fire udsagn. Vægtningen blev foretaget på en skala 1 – 100.

Opsamlende giver vægtningerne følgende input til retningen i en strategi:

- Særligt fokus på læsning hos børn, sekundært på den gode historie (75/35)
- Vægtning mod et smalt biblioteksbegreb frem for bredt (60/40)
- Stærkt fokus på ikke-bruger/boglige (70/30)
- Stærkt fokus på bibliotekets indre logik og kulturlivet vs. hele kommunen (80/20)

Vægtningen tegner et billede af et bibliotek, der står stærkt som en lidt mere klassisk kulturinstitution end hidtil, men med et øget fokus på mere bibliotekssvage brugere.

De fire spørgsmål var som følger:

- Skal biblioteket tage udgangspunkt i børns interesse for historier eller i læsning?

30 God historie	70 Læsning
20 God historie	80 Læsning
60 God historie	40 Læsning
20 God historie	80 Læsning
40 God historie	60 Læsning
35 God Historie	65 Læsning
- Er der behov for at understøtte ikke-brugere med biblioteksrelevante tilbud med udgangspunkt i ikke-brugernes behov?

Der toges udgangspunkt i en vægtning mellem brugere og ikke-brugere. Drøftelsen viste, at udsagnene ikke skal tages som udtryk for, at den ene brugergruppe skal vægtes på bekostning af den anden, men hvor der skal være et særligt fokus.

80 ikke-brugere	20 brugere
40 ikke-brugere	60 brugere
80 ikke-brugere	20 brugere
50 ikke-brugere	50 brugere
80 ikke-brugere	20 brugere
- Når borgerne har modsatrettede ønsker om et klassisk biblioteksbegreb og et nyt biblioteksbegreb, hvilket biblioteksbegreb skal så være retningsgivende, og hvad er konsekvenserne af dette?

70 smalt	30 bredt
30 smalt	70 bredt

60 smalt	40 bredt
60 smalt	40 bredt
60 smalt	40 bredt
60 smalt	40 bredt

- Skal det være et strategisk sigte, at biblioteket understøtter kommunens store dagsordener, og i så fald hvordan kan der sikres politisk og administrativ opbakning?

Spørgsmålet blev undersøgt ud fra, om biblioteket skulle være en institution på baggrund af sine egne præmisser, eller om det skulle understøtte kommunens overordnede strategier. Drøftelserne vist, at der var stor interesse for samarbejde mellem kulturinstitutioner.

15 kommunens dagsorden	85 særskilt institution på egne præmisser
10 kommunens dagsorden	90 særskilt institution på egne præmisser
50 Kommunens dagsorden	50 særskilt institution på egne præmisser
20 Kommunens dagsorden	80 særskilt institution på egne præmisser
20 Kommunens dagsorden	80 særskilt institution på egne præmisser
20 Kommunens dagsorden	80 særskilt institution på egne præmisser

Indsatsområder

Udvalget lavede en brainstorm på mulige indsatsområder. De resulterende post-its er her samlet og kategoriseret. De følger opsummeringen.

Opsummerende, peger brainstormen på følgende overordnede indsatsområder:

- Børn og læsning
- Udvalgte ikke-bruger/ikke-borgere
- Samarbejde med kulturinstitutioner
- Fri og lige adgang til information:
 - Betjening
 - Samling
- Fysiske bygninger som ramme om:
 - Samfundsdebat og fællesskaber
 - Litteratur, læsning og fordybelse
 - Kultur og oplevelse
 - Udvikling af særlige profiler for filialer/HB

Medborgerskabsdelen i form af mestring står svagt i disse indsatsområder

Brainstorm

Udvalgets post-its er her kategoriseret under fem emner.

Overordnet

- Sætte rammen for samtale og debat
- Indsats i forhold til læsning
- Indsats over for børn og unge
- Alle børn skal kende biblioteket
- Ekstra indsats i forhold til ressourcetsvage borgere
- Indsats over læsesvage/ordblinde voksne (16-100)
- Understøtte studerende (ikke mindst Frederiksberg Gymnasium)
- Flere samarbejder med de andre kulturinstitutioner om fælles temaer
- Samarbejde med andre kulturaktører på Frederiksberg – enkelte og institutioner

Filialer

- Løft af biblioteksfunktionen på Nordens Plads
- Klart fokus og prioritering af Danasvej og Godthåbsvej, f.eks. børnekulturhus

Betjening

- Vigtig med fagligt personale til at rådgive og hjælpe besøgende
- Nye brugere skal mødes af en bibliotekar
- Høj faglighed og tilgængelighed
- Synligt personale

Samling

- Stor/bred samling: Fag, skøn, smalt, bredt, nyt, ?
- Bogbestanden prioriteres. Man skal kunne finde de nye bøger inden for rimelig tid
- Stort udvalg af både skøn- og faglitteratur
- Bogposer til børn og voksne

Nye borgere

- I stedet for at sælge gamle bøger, så i stedet bruge dem som en gave til nye brugere eller brugere man ikke har set længe.
- Bruge biblioteket til mødet med nye borgere
- Få nye borgere, f.eks. flygtninge på biblioteket med fx litteratur fra/om Syrien.

Børn

- Højtlesning
- Læse 6 bøger over sommeren-konkurrence
- Børn laver boganmeldelser for børn
- Tegn og lyt (for små børn) Tegn til højtlesning
- Læsebuddy – så man kan få en ny ven at læse med
- Boglancering

Unge

- Fast ungdomstilbud/miljø
-

Arrangementer

- Højtlesning
- Skrivekurser (tilgå litteratur)
- Analysekurser (tilgå litteratur)
- Læsebuddy – så man kan få en ny ven at læse med
- Hvor kom filmen fra – event
- Workshops i informationsøgning
- Bogklubber – også online
- Forfattermøder med oplæsning
- Flere forfatteraftener
- Læseklubber
- Brug forfatterne, der er bosat på Frederiksberg til at 'brande' – læse bøger, foredrag på biblioteket
- Arrangementer/temaaftener
- Læsestafetter
- Læsecafé
- Caféaftener evt. med overnatning på biblioteket – ligesom i Lyngby
- Bruge populære begivenheder som en krog til biblioteket – f.eks. Halloween, historie, kultur og gys
- Litteraturfestival – årligt tilbagevendende – også gerne faglitteratur
- Boglancering